

Slovo k povzbuzení na neděli 30. dubna 2023, na 4. neděli velikonoční – A
Biblická čtení: Sk 2,14a.36-41; Ž 23; 1Petr 2,20b-25; Jan 10,1-10

Milé sestry, milí bratři,

dnešní čtvrtá neděle velikonoční bývá také nazývána **Nedělí Dobrého pastýře**. Důvodem je, že se každoročně čte v evangeliu z **krásné Kristovy řeči o dobrém pastýři**, jak nám ji zaznamenal svatý Jan. Celá řeč je o **Pánu Ježíšovi**, jediném Božím Dobrém pastýři. Jelikož ale obraz dobrého pastýře by měl být – pravda, nedostižným – vzorem i pro všechny budoucí nástroje Kristova „pastýřování“, zejména pro apoštoly a jejich nástupce v biskupské a kněžské službě, je dnešní neděle také dnem modliteb za kněze a za nová kněžská povolání, „**Dnem modliteb za povolání k duchovnímu stavu**“, jak zní oficiální formulace. Aby bylo stále dost těch, kteří by ve službě Krista, jediného Dobrého pastýře, konali v Božím stádcí, ač sami nehodní, kněžskou službu.

Celá **řeč o dobrém pastýři** má **několik částí**, její čtení je při bohoslužbě rozloženo do tří let, každý rok na čtvrtou neděli velikonoční čteme kousek. **Letos** je před námi prvních deset veršů. Nejprve **otevření obrazu dobrého pastýře** jako skutečného pastýře ovcí, kterého ovce znají, on je volá jménem, jde před nimi a vyvádí je dveřmi na dobrou pastvu (to bylo prvních šest veršů). A pak **obraz**, reagující na **nepochopení** posluchačů, obraz, že Kristus sám je nejen pastýřem, ale **nejprve těmi dveřmi** k nim (následné dva verše), aby se pak obrazu **pastýře** zase vrátil (poslední verš dnešního úryvku).

A právě nad tímto druhým, neméně krásným a tajemným **obrazem dveří** se zkusme dnes společně zastavit.

«**Já jsem dveře**» je další ze silných formulací Janova evangelia vložených do úst samotnému Kristu. «**Já jsem** (řecky *egó eimi*)» připomíná totiž největší starozákonní sebezjevení Boha na hoře Sinaj; «**jsem, který jsem** (*egó eimi ho ón*)» řekl Hospodin Mojžíšovi. Proto **všechny** novozákonní výroky z úst samotného Pána Ježíše uvozené slovy «**já jsem**» (*egó eimi*) mají v sobě zpravidla **velkou sílu**. Neboť nějak – každý po svém – zjevují, **kým Pán Ježíš vlastně je**. Že je podobný Bohu, že je Božím Synem. A hlavně **kým je pro nás**, jak ho můžeme zakoušet, jak se s ním potkat. Přičemž v **Janově evangeliu** se toto vyznavačské mluvení Pána Ježíše o sobě samém děje právě především **pomocí obrazů**: Pastýře, cesty, pravdy, života, světla a tak podobně.

Obraz dveří musel být Ježíšovým současníkům **zřejmý a jasný**, a to i jako dveří do ovčince. Podobně je obraz dveří stále pochopitelný **i nám**; pořád přeci používáme často ještě obyčejné dveře, i když třeba ne do ovčince. Zkusme se proto **vžít** do toho, představit si, že těmito **dveřmi je sám Pán Ježíš**, a ptát se, co to může znamenat.

Zaprvé je Ježíš **dveřmi k Bohu-Otci**: «Nikdo nepřichází k Otci, než skrze mne» říká sám o sobě na jiném místě. V obrazu dveří k Bohu či přímo do Boha je skryto nejen, **kým je on**, ale je v něm skryta vlastně celá **jedinečnost křesťanství** jakožto jeho tajemné **přítomnosti**, to, oč v křesťanství v rámci plejády ostatních náboženství jde. O víru a zkušenost, že Pán Ježíš, Boží Syn, který se stal člověkem, nám jedinečně **otevřel svět Boží**, že skrze něj do něj smíme **nahlédnout a vstoupit**, nechat se do něj vzít. A to už jak zde na zemi, během pozemského života, tak jednou smrtí na věčnost.

Tím se plynule dostáváme k druhému rozměru obrazu Krista-Dveří, který také zarezonuje na více místech evangelia. Že **skrze Krista** můžeme vejít, vyjít po smrti **do nebe**, že on je cestou a hlavně vstupem, dveřmi k nebeské radosti. Právě proto, že je dveřmi k Otci, který je v nebi, který je nebem.

Zatřetí je Kristus **dveřmi i k druhým lidem**, potažmo **k celému světu**. K nimž a do něhož i my máme vcházet **ne** jako zloději, kteří přicházejí krást, zabíjet a působit zkázu, **ale** tak, aby lidé a svět měli **život** a měli ho v **hojnosti**, jak Ježíš charakterizuje své vlastní přicházení. Přicházet Kristem-Dveřmi znamená, že se pokusíme životu lidí a světa, jejich rozvinutí se a

šťěstí aspoň nějak **prospěť**, nějak jim být **užiteční**. Kristus je totiž **tvarem**, jak a kudy máme k druhým lidem a do světa přicházet. Tak, aby se naše jednání do těchto dveří, **do Kristových veřejí vešlo**.

A začtvrté je Kristus dveřmi dokonce **k nám samotným**, do našeho vlastního srdce a nitra. I k sobě, do sebe samých bychom měli vcházet **Kristem-Dveřmi**, k sobě bychom se tak měli vracet od druhých lidí a ze světa, jakoby **skrze něj a jeho způsobem**.

Příčemž tímto **způsobem, tvarem** dveří, **Krista-Dveří** ve všech významech a rovinách tohoto vyznavačského obrazu není a nemůže být samozřejmě nic jiného než **láska**. Láska je Bůh, Bůh je Láska, Kristus je jejím a jeho vtělením, zčlověčením.

Jen **láskou** lze dojít **k Bohu**, budeme-li milovat dobro pro dobro, jímž je Bůh sám. Protože jen aspoň nějak podobný může nakonec dojít k podobnému. Láska k Lásce, dobro k Dobru. Protiklady se sice zprvu přitahují, ale nakonec se musí nějak připodobnit, přizpůsobit, aby mohlo vzniknout něco nového. Člověk musí být zbožštěn, Boží Láskou k lásce.

Jen **láskou** lze dojít **do nebe**, protože podle lásky budeme souzeni, jen láska přikrývá množství jiných hříchů.

Jen **s láskou** se lze přiblížit **k druhému člověku**, do jeho osobního a vnitřního světa, protože jen láska otevírá srdce a propojuje lidi navzájem, jen láska opravdu přijímá.

A jeto zase **láska**, která také dává **radost ze světa**, jelikož dává snadněji vidět dobré a krásné. Jen kdo umí milovat, se umí skutečně radovat.

Jen **s láskou** lze nakonec sestoupit i do sebe samého. I to můžeme číst v Božím přikázání, že i sebe máme milovat, když máme milovat své bližní.

A tak dále...

Milé sestry, milí bratři, **obraz Krista-Dveří** tak do jisté míry – podobně jako i jiné novozákonní obrazy uvozené slovy «(jimi) já jsem» – v sobě koncentruje **vše, oč v křesťanství jde**: Že **Pán Ježíš** je dveřmi k Bohu a do nebe, že nám lidem jako Boží Syn otevírá jedinečně svět Boží. Že **Dveře-Kristus** by se měly stát **formou, tvarem** našeho života, našeho vycházení k druhým lidem i do světa a i způsobem vracení se zpět k sobě a do sebe. Že základní formou naší existence, naší **pro-existence** by prostě měla být **láska**.

Kéž by se tedy **dveřmi, tvarem, formou** našeho života stále více stával **Kristus, vtělená Boží láska**, kéž bychom Krista pustili více do svého života, dali mu více místa, aby se tak mohlo dít.

A pokud někomu tento závěr zní až přespříliš **banálně** a přespříliš opakující stále totéž, ať sám tedy porozjímá, co pro něj dnešní Ježíšova slova «**já jsem dveře**» znamenají. Bůh je stále stejný, ale aspoň z naší perspektivy se může měnit na jiném. Proto nemusíme všichni rozjímat stejně. Nechť tedy každý sám a po svém přijme za svůj úkol vycházet ze sebe a do sebe se vracet **Kristem-Dveřmi**. Ale pokud **zásadním tvarem** našeho životního pohybu **nebude opravdová láska**, patrně se s Kristem **osudově** mjíjme. V Lásce se Bůh měnit nemůže...